

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Kalinka
Protokolant:	Ewa Grychtol

po rozpoznaniu w dniu 15 października 2015 r. w Gliwicach

sprawy D. G. (G.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

o umorzenie należności z funduszu alimentacyjnego

na skutek odwołania D. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

z dnia 24 marca 2015 r. **nr** (...) -1

oddala odwołanie.

(-) SSO Teresa Kalinka

Sygnatura VIII U 818/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 marca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. odmówił D. G. umorzenia należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w łącznej kwocie 12 665 zł 27 gr. Z uzasadnienia decyzji wynika, że od marca 1996 roku do kwietnia 2004 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłacał w zastępstwie zobowiązanego D. G. świadczenia alimentacyjne z funduszu alimentacyjnego. W styczniu 2015 roku D. G. wystąpił o umorzenie zadłużenia wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego, albowiem znajduje się w trudnej sytuacji finansowej, a zaległość pochodzi sprzed dziesięciu lat i winna ulec przedawnieniu. Prowadzona jest wobec niego egzekucja przez urząd skarbowy i dwa niezależne postępowania egzekucyjne przez komornika sądowego, co wiąże się z podwójnym naliczeniem kosztów egzekucyjnych w wyniku czego wysokość długu cały czas rośnie. Wnioskodawca posiada czwórkę dzieci jest zobowiązany do płacenia alimentów bieżących na dzieci i na byłą żonę. Po potrąceniach alimentacyjnych pozostaje mu zaledwie 700 zł miesięcznie na życie. Wnioskodawca obecnie mieszka z matką, która otrzymuje świadczenie emerytalne w wysokości 2629 zł 97 gr miesięcznie. Jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę i osiąga wynagrodzenie w kwocie 2591 zł 32 gr brutto, a netto 1871,81 zł. Po potrąceniach egzekucyjnych pozostaje mu około 800 złotych. Łączna kwota stałych wydatków wynosi 895 zł 11 gr ale udokumentował jednak kwotę 785 zł 11 gr. Nie posiada żadnych nieruchomości, ruchomości, zasobów pieniężnych

ani papierów wartościowych. Komornik prowadzi egzekucję należności alimentacyjnych z dochodu uzyskiwanego przez dłużnika z tytułu wynagrodzenia za pracę. Brak jest wpłat na zaległości wobec funduszu alimentacyjnego. Jest zobowiązany do płacenia alimentów bieżących w wysokości 650 zł miesięcznie. Zadłużenie z tytułu alimentów zaległych na dzieci drugiego małżeństwa wynosi 10 045 zł 5 gr, z tytułu wypłaty zaliczki alimentacyjnej w wysokości 12 665 zł 27 gr w i z tytułu wypłaty świadczeń z nowego funduszu alimentacyjnego w wysokości 34 702 zł oraz odsetki i 183,30 zł. W drugiej sprawie egzekucyjnej dłużnik jest zobowiązany do płacenia alimentów bieżących w wysokości 500 zł miesięcznie w posiada zadłużenie z tytułu wypłaty zaliczki alimentacyjnej w wysokości 16 642 zł 50 gr w k, z tytułu wypłaty świadczeń z nowego funduszu alimentacyjnego w wysokości 36 321 zł 70 gr oraz 161 zł odsetek. Dłużnik posiada zadłużenie wobec funduszu alimentacyjnego w likwidacji w wysokości 12 665,27 zł

Organ rentowy przytoczył treść art. 68 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych i stwierdził, że sytuacja materialna, bytowa i zdrowotna D. G. jest trudna, ale jestem wynikiem prowadzonego postępowania egzekucyjnego oraz wysokimi zobowiązaniami o charakterze alimentacyjnym. Przesłanki umorzenia należności na rzecz funduszu alimentacyjnego nie są uzasadnione w sytuacji, gdy zadłużenie jest większe od możliwości zarobkowych osoby zobowiązanej do alimentacji. Wnioskodawca korzysta z leczenia okulistycznego. Należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego nie uległy przedawnieniu bowiem prowadzone postępowanie egzekucyjne spowodowało przerwanie biegu przedawnienia. Wnioskodawca jest zatrudniony, uzyskiwane wynagrodzenie zostało objęte zajęciem egzekucyjnym. Wnioskodawca ma prawo do wystąpienia z wnioskiem o rozłożenie spłaty należności na raty. Konieczność spłaty zadłużenia wobec funduszu alimentacyjnego stanowi konsekwencję wieloletniego niewywiązywania się przez zobowiązanego z obowiązku alimentacyjnego wobec dzieci. Wnioskodawca był pouczony, że świadczenia wypłacane z funduszu alimentacyjnego mają charakter zwrotny. Podjęcia decyzji o umorzeniu należności byłoby zaprzeczeniem celów, dla jakich ustanawiano instytucje prawną funduszu alimentacyjnego. Zobowiązany nie utracił trwale zdolności zarobkowania.

D. G. w odwołaniu z dnia 22 kwietnia 2015 roku domagał się zmiany zaskarżonej decyzji.

Zarzucał obrazę art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych poprzez wydanie rozstrzygnięcia sprzecznego z przedmiotowym przepisem, który obliuguje organ do umorzenia postępowania w szczególnie uzasadnionych przypadkach, W przedmiotowej sprawie taki zachodzi, albowiem z przesłanek obiektywnych wynika, że przy uwzględnieniu stanu rodzinnego i kwalifikacji zawodowych odwołującego nie będzie on w stanie również w przyszłości spłacać przedmiotowej należności bez narażania siebie na pozbawienie możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych. Stwierdził, że decyzja została wydana przez osobę nielegitymowaną ponieważ została wydana w imieniu Prezesa ZUS, natomiast kierownik wydziału który ją wydał powołuje się na upoważnienie likwidatora funduszu alimentacyjnego. Podniósł że zobowiązanie uległo przedawnieniu.

Przyznał że obecnie jest prowadzona egzekucja alimentów na czworo dzieci pochodzących z dwóch małżeństw oraz na byłą żonę. Będzie zobowiązany do alimentacji jeszcze przez najbliższe 4 lata na dwoje dzieci mieszkających w Z. i przez około 12 lat na dwoje dzieci mieszkających w S. . Według stanu na lipiec 2015 roku jest zadłużony na około 116 000 zł. Pomimo dużych potrąceń zadłużenie każdego miesiąca i tak wzrasta o około 600 zł. Na dojazdy do pracy musi zakupić bilety w kwotach po 110 zł, a reszta zarobionych środków ledwie starcza na bardzo skromne utrzymanie, w tym na zakup żywności oraz odzieży. Pracuje dopiero od grudnia 2012 roku, bo wcześniej nie mógł znaleźć pracy. Na uzasadnienie swojego stanowiska wskazał wyrok Sądu Apelacyjnego z B. z dnia 26 lutego 2014 roku sygn. III AUa 1176/13

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania

Podtrzymał swoje stanowisko w a nadto wskazał że umorzenie należności w okresie, kiedy zadłużenie alimentacyjnej jest skutecznie ściągane z wynagrodzenia wnioskodawcy byłoby rozwiązaniem przedwczesnym. Wskazał, że wnioskodawca z uwagi na sygnalizowany zbieg egzekucji może wystąpić do organów egzekucyjnych z określonymi wnioskami.

Odwołujący wniósł o dopuszczenie dowodu z wykazu zarobków za lata 2003 2004 2005 oraz dokumentów z powiatowego urzędu pracy na okoliczność że nie miał z czego spłacać zadłużenia , bo większość zarobków była potrącana na alimenty.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

D. G. ma (...) lat. Posiada czwórkę dzieci, które urodziły się w latach (...). Od roku (...)pozostaje rozwiedziony. Mieszka z 77-letnią matką , która otrzymuje rentę rodzinną po ojcu w wysokości prawie 2700 zł. Mama płaci czynsz i media zamieszkanie . Odwołujący pracuje jako elektryk od trzech lat . Z wynagrodzenia są potrącane alimenty. Na dzieci z pierwszego małżeństwa ma łożyć alimenty po 580 złotych miesięcznie ,a na dwójkę pozostałych dzieci i byłą żonę po 650 zł miesięcznie. Komornik potrąca mu z wynagrodzenia maksymalną kwotę, która i tak nie wystarcza na zaspokajanie bieżących alimentów. Po potrąceniach pozostaje 700 - 800 zł miesięcznie na utrzymanie. Odwołujący nie choruje, korzysta jedynie z porad okulistycznych. Co roku musi zmieniać okulary za które płaci około tysiąca złotych . Nie może dorabiać, ponieważ w zakładzie pracy podpisał umowę o zakazie konkurencji. Zadłużenie stale rośnie. W tej chwili z tytułu zaległych alimentów zalega około 116000 zł.

Sąd w całości podzielił ustalenia organu rentowego zawarte w u decyzji z dnia 24 marca 2015 roku, szczegółowe uzasadnienie decyzji zostało przytoczone powyżej. Za prawdziwe należało uznać również zeznania ubezpieczonego odnośnie jego sytuacji rodzinnej i majątkowej. Znajdują potwierdzenie w zebranych materiale dowodowym przez organ rentowy.

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu wykazu zarobków za lata 2003 2004 2005 i z dokumentów z powiatowego urzędu pracy z lat poprzednich uznając je za nieistotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawie. Przedmiotem oceny jest w niniejszej sprawie a aktualna sytuacja rodzinna , majątkowa zdrowotna odwołującego. Bez znaczenia pozostają przyczyny powstania zaległości z tytułu alimentów.

Sąd zważył co następuje:

Decyzja dotyczy zaległości wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego za okres od marca 1996 roku do kwietnia 2004 roku w łącznej wysokości 12 865 ,27 zł. Jest to fakt bezsporny.

Zgodnie z art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (DZ.U. 114 2015) w szczególnie uzasadnionych przypadkach związanych z sytuacją zdrowotną lub rodzinną osoby, przeciwko której jest prowadzona egzekucja alimentów, lub osoby zobowiązanej do zwrotu bezpodstawnie pobranych świadczeń z funduszu, likwidator może umorzyć, rozłożyć na raty lub odroczyć termin płatności należności likwidowanego funduszu z tytułu wypłaconych lub bezpodstawnie pobranych świadczeń z funduszu. Jak wynika z brzmienia tego przepisu dłużnik może domagać się: umorzenia, rozłożenia na raty bądź odroczenia terminu płatności. Likwidator może taki wniosek rozpoznać pozytywnie jeżeli wystąpi „szczególnie uzasadniony przypadek”.

Odwołujący złożył wniosek o umorzenie należności. Zdaniem Sądu w przypadku D. G. nie zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek. Odwołujący zawodu jest monterem instalacji, od trzech ma stałą pracę, jest mężczyzną w sile wieku, zdolnym do pracy. Prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z matką, której sytuację materialną może określić jako dobrą. Po potrąceniach komorniczych pozostaje mu na utrzymanie większa kwota od tej, którą jest zobowiązany łożyć na dwoje dzieci z drugiego małżeństwa i byłą żonę.

Orzecznictwo sądowe wskazuje nadto że umorzenie należności z funduszu alimentacyjnego winno być stosowane wyjątkowo. Nawet trudna sytuacja materialna zdrowotna osoby ubiegającej się o umorzenie należności alimentacyjnych nie może być samoistną podstawą do wydania decyzji uwzględniającej wniosek , gdyż nie chodzi tu o przypadki uzasadnione a szczególnie uzasadnione.(Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 25 czerwca 2015 roku sygn. III AUa 1353 / 14). Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku III AUa 207/15 z dnia 23 kwietnia 2015 roku zajął stanowisko, że do przyjęcia iż zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek pozwalający na umorzenie należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego nie wystarcza ustalenie, że zobowiązany aktualnie nie posiada

środków utrzymania, ale konieczne jest także ocena, iż przy uwzględnieniu jako wieku, stanu rodzinnego, kwalifikacji zawodowych oraz rokowań zdrowotnych nie będzie on w stanie również w przyszłości spłacać tych należności bez narażania siebie i swojej rodziny na pozbawienie możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych. Zdaniem Sądu odwołujący w niniejszej sprawie nie wykazał, że w przyszłości nie będzie mógł spłacać należności bez narażania siebie na pozbawienie możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych. Odwołujący może znaleźć pracę lepiej płatną, może ulec zmianie jego sytuacja rodzinna, w chwili obecnej jest zdolny do pracy. Okoliczność, że na skutek egzekucji komorniczych jego dług stale rośnie nie stanowi uzasadnienia do umorzenia należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego. Do umorzenia należności na rzecz funduszu alimentacyjnego nie wystarcza również fakt, że zadłużenie jest większe niż możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego do alimentacji. Zaległości alimentacyjne powstawały na skutek braku stałych dochodów zobowiązanego do alimentacji, a więc należy przyjąć że w czasie kiedy odwołujący dzieci nie alimentował jego sytuacja majątkowa była gorsza od obecnej.

Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut odwołującego że należności wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego uległy przedawnieniu. Jak słusznie zauważa organ rentowy bieg terminu przedawnienia został przerwany wskutek prowadzonej egzekucji.

Niezasadny jest również zarzut niewłaściwej reprezentacji organu rentowego, bowiem zgodnie z art. 63 ust.3 ustawy o świadczeniach rodzinnych likwidatorem funduszu jest prezes Zakładu w zakresie spraw oświadczenia z funduszu, do których prawo powstało przed dniem wejścia w życie ustawy, a art. 63 ust. 4 stanowi, że likwidator może upoważnić innych pracowników zakładu do wykonywania określonych czynności związanych z likwidacją funduszu.

Odwołanie jako bezpodstawne oddalono w oparciu o przepis art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.. Należy zaznaczyć, że w przypadku zmiany okoliczności powodujących znaczne pogorszenie sytuacji rodzinnej, majątkowej bądź zdrowotnej odwołujący może wystąpić z kolejnym wnioskiem o umorzenie należności likwidowanego funduszu.

(-) SSO Teresa Kalinka